

Zad 04 - Zadanie_PCA

Temat: Analiza głównych składowych

Treść zadania

Zadanie dotyczy obliczenia środka, osi głównych oraz kątu obrotu danych dwuwymiarowych z pliku .csv zgodnie z wariantem zadania.

Wariant zadania: 14

Kod Python

```
In [1]: import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

# 1. WCZYTANIE DANYCH Z PLIKU CSV

INPUT_CSV_PATH = "14.csv"

df = pd.read_csv(INPUT_CSV_PATH, header=None)
```

```
In [2]: df.head(5)
```

```
Out[2]:      0      1      2      3      4      5      6      7
0  0.131322  1.972256  1.429069 -0.266865 -0.469888  1.683262  2.401210  1.185304  0.92
1  1.281232  0.858148  3.898987  3.755976  1.302653  3.154727  1.323284  4.381682  2.94
```

2 rows × 10000 columns

```
In [12]: X = df.values

nPoints = X.shape[1] # Liczba punktów

nPoints
```

```
Out[12]: 10000
```

```
In [16]: # 2. OBLICZENIE ŚRODKA (ŚREDNIEJ) I WYCENTROWANIE DANYCH

Xavg = np.mean(X, axis=1) # średnia dla każdego wymiaru (2 elementy)
B = X - Xavg.reshape(-1, 1) # odejmowanie średniej (wycentrowane dane)

# 3. OBLICZENIE PCA (PRZEZ SVD) – GŁÓWNE OSI I WARIANCJE
```

```

# SVD wycentrowanych danych (znormalizowanych przez sqrt(n) jak w PCA)
U, S, VT = np.linalg.svd(B / np.sqrt(nPoints), full_matrices=False)

# U - macierz wektorów własnych (główne osie)
# S - wartości osobliwe, powiązane z odchyleniami standardowymi
# Wariancje wzdłuż osi głównych: Lambda_k = S[k]**2

# 4. OBLICZENIE KĄTA OBROTU GŁÓWNEJ OSI (PIERWSZEJ SKŁADOWEJ)

# Kąt (w radianach) między pierwszą osią główną a osią x:
theta = np.arctan2(U[1, 0], U[0, 0]) # U[:,0] to pierwsza składowa główna

# Konwersja na stopnie
theta_deg = np.degrees(theta)

print("====")
print("WYNIKI ANALIZY PCA")
print("====")
print(f"Środek danych (średnia): {Xavg}")
print(f"Kierunki głównych osi (macierz U):\n{U}")
print(f"Wartości osobliwe (S): {S}")
print(f"Wariancje wzdłuż osi głównych (lambda_k = S^2): {S**2}")
print(f"Kąt obrotu pierwszej osi głównej względem osi x: {theta:.4f} rad ({theta_deg}°)")
print("====")

```

```

=====
WYNIKI ANALIZY PCA
=====
Środek danych (średnia): [1.00263266 2.00949782]
Kierunki głównych osi (macierz U):
[[ -0.69107592  0.72278217]
 [ 0.72278217  0.69107592]]
Wartości osobliwe (S): [1.48927912 0.99856503]
Wariancje wzdłuż osi głównych (lambda_k = S^2): [2.21795231 0.99713212]
Kąt obrotu pierwszej osi głównej względem osi x: 2.3338 rad (133.72°)
=====
```

In [20]: # 5. WIZUALIZACJA

```

fig, (ax1, ax2) = plt.subplots(1, 2, figsize=(16, 8))

# oryginalne dane
ax1.plot(X[0, :], X[1, :], '.', color='k', markersize=1)
ax1.plot(Xavg[0], Xavg[1], 'ro', markersize=8, label='Środek')
ax1.set_xlabel('x')
ax1.set_ylabel('y')
ax1.set_title('Oryginalne dane z zaznaczonym środkiem')
ax1.grid(True)
ax1.legend()
ax1.axis('equal')

# dane z elipsami odchyleń i osiami głównymi
ax2.plot(X[0, :], X[1, :], '.', color='k', markersize=1)
ax2.plot(Xavg[0], Xavg[1], 'ro', markersize=8)

# Rysowanie elips odpowiadających 1, 2, 3 odchyleniom standardowym
theta_circle = np.linspace(0, 2 * np.pi, 100)
circle = np.vstack([np.cos(theta_circle), np.sin(theta_circle)])

for k in range(1, 4):

```

```

ellipse = U @ np.diag(S * k) @ circle # przeskalowane osie
ax2.plot(Xavg[0] + ellipse[0, :], Xavg[1] + ellipse[1, :],
         '--', color='red', linewidth=2, label=f'{k}\sigma' if k==1 else "")

# Rysowanie osi głównych (wektorów własne) przeskalowanych przez wartości osob
for i in range(2):
    ax2.arrow(Xavg[0], Xavg[1],
              U[0, i] * S[i], U[1, i] * S[i],
              head_width=0.2, head_length=0.3, fc='cyan', ec='cyan', linewidth=3)

ax2.set_xlabel('x')
ax2.set_ylabel('y')
ax2.set_title('PCA: elipsy odchyлеń standardowych i osie główne')
ax2.grid(True)
ax2.axis('equal')

plt.tight_layout()
plt.show()

```

